Ufficio Stampa della Provincia autonoma di Trento
Piazza Dante 15, 38122 Trento
Tel. 0461 494614 - Fax 0461 494615
uff.stampa@provincia.tn.it

COMUNICATO n. 3114 del 23/10/2025

Atz San Bernardo vo Rabbi di Peer Review übar di politike zo halta pittnåndar di laüt: ekspèrte zuarkhent vodar Svètzia, Grètscha, Irelånt un Ungarì pittnåndar pinn vortretar vodar Provìntz un von 32 kamöündar inngenump in auzschraib kontra in learnse von lentar

Khearn zo macha lem di kamöüschaftn: di européan esperientzan konfrontàrnse pinn trentinar prodjèkt

[Cimbro] Dar sperimentàl prodjèkt vürgelekk von Trentino zoa aztase nèt learn di lentar vo pèrge auz ar a bege pittnåndar pitt åndre peste pratike vürgelekk in Euròpa, un alle di sèlln européan prodjèkte ågeheft odar sa gemacht in mearare lentar vodar EU zo kheara zo macha lem di kamöüschaftn. Vo allz ditza izta khent draugeredet in an internatzionàl trèff bodase iz gehaltet in di vorgånnatn tang in Rabbi tal. Da autonome Provìntz vo Tria hatt augelekk atz San Bernardo vo Rabbi da ufitzièll sessiong vo Peer Review (revisiong un schètzung zbisnen glaiche) drinn in di plattform übar di européan politike von prograåmm Interreg Europe.
Di initziatìf, toal von interredjonàln koperatìf arbatn vodar Europèan Uniong iz khent augelekk pinn zil zo pezzra di öffentleschen politike durch an garadegen konfronto zbisnen redjongen un lånt aministratziongen.

In zboa tang, atz 7 un atz 8 von bimmat, håmda genump toal européan ekspèrte vodar Spånja, Svètzia, Gretscha, Irelånt un Ungar boda håm gemacht initziatìvan zo halta di laüt zo leba in di lentar vo pèrge. ’Z håmda genump toal di diridjéntn vodar autonome Provìntz vo tria un von lånt Emtar von 32 trentinar kamöündar boda soin drå zo vorlìara hèrta mearar pürgar, lentar boda soin inngevånk in trentinar sperimentàl auzschraib boda vürlekk zo geba an schütz auzzorichta di haüsar zo leba (von 14 von bintmånat atz 31 von kristmånat makma bidar khearn innzogeba di vorsch).

“Disar konfronto, pittn vortretar vo mearare européan lentar, darzuar pinn pürgarmaistarn un pinn öffentleschen diridjéntn von ünsarn lentar, iz gest a bichtega okasiong zo macha khennen pezzar in Euròpa in sperimentàl prodjèkt boda iz khent augelekk in Trentino zo halta di laüt zo leba in di lentar von pèrng – asó hatta khött dar vorsitzar vodar autonome Provìntz vo Tria Maurizio Fugatti -. An initziatìf boda hatt sa zuargerüaft laüt von auzlånt o un boda iz drå zo giana vürsnen. Est saitma drå zo schètza di 300 vorsch boda soin khent inngètt in da earst zait un in månat boda khint bartma bidar mang khearn innzogeba di vorsch. ’Z zil von prodjèkt iz zo pinta mearar di laüt von lentar übarhaup von sèll vo pèrge vort bait von groazan stattn”.

An internatzionàl konfronto zo schütza di lentar
Di arbatn soin khent durchgevüart in drai sessiongen übar garadege tème: auzrichtn di haüsar azpe ridjeneratziong motór, machan toalnemmen daz mearaste boma mage alle, zo pinta mearar di laüt, mearare politike rispòste auzohalta di laüt in di lentar auz ar a bege. Di arbatn soin khent offegetånt vodar Ileana Olivo, diridjenten vodar Umse Lånt pintom un gem vèrt in trentinar kapitàl in auzlånt (autonome Provìntz vo Tria) un von funtzionàr Daniele Zini boda hatt durchgevüart in trèff mòrgas.

Dar Peer Review håmda genump toal di sèks internatzionàl (peer) ekspèrte zornìrt nå in kompetentzan bosa håm übar argoméntn azpe auzrichtn gehaüs, koperatìf bonen, lånt governange un aministratìf vornaügarung: Cecilia Falo Lopez, mit grundege von prodjèkt Re-viviendo, boda hatt soin setz atz Teruel, in Spånja; Gustav Hamlund, vortretar von prodjèkt BODENXT von kamòu vo Boden, in Svètzia; Federico Camerin, nåsüachar un PhD vodar Université vo Valladolid, in Spånja; Serafeim K. Felekis, vortretar vo Pindos mt Network, in Grètscha, Seamus Doran, vortretar von Carlow County Council, in Irelånt; un Imre Rimóczi, koordinator von prodjèkt von Robert Schuman Institute, in Ungar.

Di ekspèrte håm gelekk panåndar alle soine konkrètege esperientzan un di solutziongen boda soin khent ågenump in soine lentar, gebante raichege idéan vor åndre vorlegom boda magatn khemmen vürgetrakk in Trentino o.

In tagung håmda genump o toal vor da autonome Provìntz vo Tria Francesca Chemolli Dirèktören von Åmt vor di politike zo geba vèrt dar auzseng, boda nåsteat in auzschraib kontra in learnse von lentar, di Ileana Olivo diridjénten von Umse Lånt pintom un gem vèrt in trentinar kapitàl in auzlånt un dar Luciano Galetti dirèktor von Åmt vor di lånt pintom.

Gruntlich iz azta håm genump toal di lånt aministratör un zbisnen disan:
Silvano Dominici (pürgermaistar vo Novella), Lorenzo Cicolini (pürgermaistar vo Rabbi), Lucio Muraro (pürgermaistar vo Castello Tesino), Bortolo Rattin (pürgermaistar vo Canal San Bovo) Lorenzo Bagozzi (pürgermaistar vo di Castel Condino), Luca Paolazzi (pürgermaistar vo Lavis un vitzevorsitzar von Rat von lånt autonomìan), Marco Depaoli (pürgermaistar vo Sagron Mis), Matteo Paolazzi (pürgermaistar vo Altavalle), Daniele Arnoldi (asesór von Kamòu vo Bresimo), Isacco Corradi, presidente della Magnifica Comunità degli Altipiani Cimbri, Laura Tabarelli, vorsitzaren von Toalkamòu Valle di Cembra.

An oportunitét vor di zuarkhemmane von lånt politike
Pitt disarn Peer Review, da autonome Provìntz vo Tria hatt starch besteteget soi bölle zo sterchra di pintom zbisnen tèknesche bizzschaft, lånt esperientzan un öffentlesche politike, pinn zil zo venna konkrètege solutziongen zo macha lem di lentar vo pèrge auz ar a bege.
An esperiéntz boda bart soin gåntz nützlich zo venna mustarn vor prodjèkte boda mang servìrn zuarzoziaga laüt nå in printzipie vodar européan pintom un auhaltung.

Übarsetzt von Schaltarle vor di zung von Toalkamou vodar Zimbar Hoachebene

(cdt)